

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI

UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA
U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE
NA PODRUČJU DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

Split, srpanj 2019.

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
UPRAVLJANJE I RASPOLAGANJE NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE	5
Evidencije o nogometnim stadionima i igralištima	6
Normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima	14
Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima	16
Nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima	20
OCJENA UČINKOVITOSTI I UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE	22
OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	24

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

KLASA: 041-01/18-10/94
URBROJ: 613-19-19-51

Split, 18. srpnja 2019.

IZVJEŠĆE

O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na području Dubrovačko-neretvanske županije (dalje u tekstu: Županija).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 3. prosinca 2018. do 18. srpnja 2019.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije je upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave (dalje u tekstu: lokalne jedinice) na području Županije u 2017. i 2018. U ovoj reviziji, pod pojmom nogometni stadioni i igrališta podrazumijevaju se sportske građevine s travnatim (prirodnim ili umjetnim) terenom za igranje tzv. velikog nogometa, duljine od 90 do 120 m i širine od 45 do 90 m, s gledalištem ili bez njega.

Revizijom je obuhvaćeno vođenje evidencija o nogometnim stadionima i igralištima, normativno uređenje upravljanja i raspolaganja, upravljanje i raspolaganje te nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima.

U svrhu ocjene učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- provjeriti cjelovitost podataka lokalnih jedinica o nogometnim stadionima i igralištima
- provjeriti normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima
- provjeriti upravlja li se i raspolaže nogometnim stadionima i igralištima u skladu s propisima
- ocijeniti ekonomske i financijske učinke upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima
- ocijeniti efikasnost sustava unutarnjih kontrola pri upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije, analizirana je pravna regulativa, podaci Središnjeg državnog ureda za šport, Hrvatskog olimpijskog odbora i Hrvatskog nogometnog saveza te drugi dostupni podaci.

U postupku revizije:

- proučeni su i analizirani zakoni i drugi propisi koji reguliraju upravljanje nogometnim stadionima i igralištima
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata
- analizirani su podaci prikupljeni putem upitnika i provjerena dokumentacija (poslovne knjige, planovi, odluke, ugovori i druga dokumentacija) u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima
- obavljani su razgovori s odgovornim osobama
- pribavljena su obrazloženja o pojedinim aktivnostima u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te poduzetih aktivnosti lokalnih jedinica u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- je li upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima u 2017. i 2018. učinkovito?

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća pitanja:

- imaju li lokalne jedinice cjelovite podatke o nogometnim stadionima i igralištima?
- jesu li lokalne jedinice normativno uredile upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima?
- upravljaju li i raspolažu lokalne jedinice nogometnim stadionima i igralištima pažnjom dobrog gospodara?
- jesu li lokalne jedinice uspostavile učinkovit sustav unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
1.	Evidencije o nogometnim stadionima i igralištima	o nogometni stadioni i igrališta su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazana je njihova vrijednost o obavljen je godišnji popis imovine i obveza, popisom su obuhvaćeni svi nogometni stadioni i igrališta u vlasništvu lokalne jedinice te je njihovo knjigovodstveno stanje usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom o ustrojen je registar imovine koji sadrži podatke bitne za upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima o podaci o nogometnim stadionima i igralištima u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama i registru imovine su usklađeni o u zemljišnim knjigama i katastru je upisano vlasništvo, odnosno posjed lokalne jedinice nad javnim nogometnim stadionima i igralištima o u slučajevima kada u zemljišnim knjigama i katastru nije upisano vlasništvo, odnosno posjed lokalne jedinice nad javnim nogometnim stadionima i igralištima, lokalna jedinica poduzima potrebne aktivnosti radi upisa vlasništva
2.	Normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima	o utvrđen je način upravljanja i raspolaganja te izvještavanja o upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima o primjenjuje se utvrđeni način upravljanja i korištenja te izvještavanja o upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima o donesen je godišnji plan upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima o nogometni stadioni i igrališta su registrirani za domaća i međunarodna nogometna natjecanja

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
3.	Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima	o nogometni stadioni i igrališta su privedeni svrsi, odnosno koriste se za predviđenu namjenu o lokalna jedinica ostvaruje prihode od korištenja nogometnih stadiona i igrališta (prodaja, zakup, najam, koncesija) o postupci prodaje i davanja u zakup, najam ili koncesiju provedeni su u skladu s propisima o rashodi ostvareni po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima izvršeni su namjenski o vodi se ažurna evidencija o ostvarenim prihodima i rashodima po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima o analiziraju se i vrednuju učinci upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima te se poduzimaju mjere i aktivnosti s ciljem povećanja pozitivnih i smanjenja negativnih učinaka
4.	Nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima	o propisane su ovlasti i odgovornosti u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima o uređeni su načini postupanja, odnosno donesene su procedure u vezi s prodajom, davanjem u zakup ili najam i drugim oblicima upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, od donošenja odluka do evidentiranja u poslovnim knjigama i vrednovanja ostvarenih učinaka o unutarnjim revizijama su obuhvaćene aktivnosti i procesi u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima o unutarnja revizija je dala preporuke u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima o lokalna jedinica je postupila po preporukama unutarnje revizije.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **učinkovitim**, ako lokalne jedinice imaju cjelovite podatke o nogometnim stadionima i igralištima, ako su normativno uredile upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima, ako nogometnim stadionima i igralištima upravljaju i raspolažu pažnjom dobrog gospodara te ako je uspostavljen učinkovit sustav unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti u vezi evidentiranja i vođenja podataka o nogometnim stadionima i igralištima, normativnog uređenja upravljanja i raspolaganja, upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima te funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na evidentiranje i vođenje podataka o nogometnim stadionima i igralištima, normativno uređenje upravljanja i raspolaganja, upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima te funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

UPRAVLJANJE I RASPOLAGANJE NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

Prema odredbama Zakona o sportu (Narodne novine 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15 i 19/16-ispravak) (dalje u tekstu: Zakon), sportske djelatnosti su od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, a razvoj sporta potiče se, između ostalog, izgradnjom i održavanjem sportskih građevina i financiranjem sporta sredstvima države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sportskim građevinama smatraju se uređene i opremljene površine i građevine u kojima se provode sportske djelatnosti, a koje osim općih uvjeta propisanih posebnim propisima za te građevine zadovoljavaju i posebne uvjete, u skladu s odredbama Zakona. Javne sportske građevine su građevine u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te se trajno koriste u izvođenju programa javnih potreba u sportu. Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđuju javne potrebe u sportu i za njihovo ostvarivanje osiguravaju financijska sredstva iz svojih proračuna. Jedna od javnih potreba u sportu za koje se sredstva osiguravaju u državnom proračunu je poticanje planiranja i izgradnje sportskih građevina. Javne potrebe u sportu za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su programi, odnosno aktivnosti, poslovi i djelatnosti koje obuhvaćaju, između ostalog, planiranje, izgradnju, održavanje i korištenje sportskih građevina značajnih za jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave. Upravljanje javnim sportskim građevinama može se povjeriti sportskim klubovima i savezima, sportskoj zajednici, ustanovama i trgovačkim društvima registriranim za obavljanje sportske djelatnosti upravljanja i održavanja sportskih građevina. Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, koja prethodno pribavlja mišljenje Nacionalnog vijeća za sport, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pripadajućih sportskih zajednica i odgovarajućih sportskih saveza donosi mrežu sportskih građevina kojom se određuje plan izgradnje, obnove, održavanja i upravljanja sportskim građevinama. Prema odredbi članka 98. Zakona, Vlada Republike Hrvatske bila je dužna prijedlog mreže sportskih građevina podnijeti Saboru u roku godine dana od stupanja Zakona na snagu, što nije učinila.

Prema podacima iz dokumenta pod nazivom Financiranje sporta u Republici Hrvatskoj s usporednim prikazom financiranja u Europskoj uniji, koji je u studenome 2012., na zahtjev tadašnjeg ministarstva nadležnog za poslove sporta, izradio Institut za javne financije, od 2008. do 2011. za kapitalna ulaganja u sportske građevine utrošena su znatna javna sredstva (iz državnog proračuna preko 370 milijuna kn, a iz proračuna lokalnih jedinica milijardu kn), pri čemu treba uzeti u obzir da se na poziv za dostavu podataka odazvalo 60,0 % županija, 72,2 % gradova i 57,3 % općina, što znači da su izdvajanja iz proračuna lokalnih jedinica veća. Pri prikupljanju podataka od lokalnih jedinica, uočeno je da veliki broj lokalnih jedinica nije procijenio vrijednost sportskih građevina u svom vlasništvu, a znatan broj nije raspolagao ni podacima o vlasništvu. Analiza prikupljenih podataka pokazala je da su osnovni kriteriji financiranja sporta na lokalnoj razini popularnost, masovnost i rasprostranjenost te se najviše sredstava, posebno na razini općina, izdvaja za nogomet. Prema podacima Hrvatskog olimpijskog odbora i Hrvatskog nogometnog saveza za 2017., u nogometu je registrirano 128 274 sportaša u 1 559 nogometnih klubova, što čini 45,4 % svih sportaša i 22,4 % svih klubova u sustavu sporta u Republici Hrvatskoj. Na području Županije registrirano je 2 021 sportaša u 24 nogometna kluba.

Evidencije o nogometnim stadionima i igralištima

Od 22 lokalne jedinice u Županiji, 16 ima nogometne stadione i igrališta, dok šest lokalnih jedinica nema nogometne stadione i igrališta (općine Dubrovačko primorje, Lumbarda, Mljet, Pojezerje, Slivno i Zažablje).

U tablici broj 2 daju se podaci o broju i lokaciji nogometnih stadiona i igrališta na području Županije te o vlasništvu ili posjedu nad njima, prema stanju u zemljišnim knjigama ili katastarskom operatu koncem 2018.

Tablica broj 2

Podaci o broju i lokaciji nogometnih stadiona i igrališta na području Županije te o vlasništvu ili posjedu nad njima, prema stanju u zemljišnim knjigama ili katastarskom operatu koncem 2018.

Redni broj	Lokalna jedinica	Nogometni stadion ili igralište		
		Naziv	Lokacija	Vlasništvo prema stanju u zemljišnim knjigama ili posjed prema katastarskom operatu
	1	2	3	4
1.	Grad Dubrovnik	Gradski nogometni stadion u Lapadu	Dubrovnik	Grad Dubrovnik
2.	Grad Korčula	Nogometno igralište Postrana	Žrnovo	Grad Korčula
3.	Grad Metković	Nogometno igralište Iza Vage	Metković	društveno i privatno vlasništvo
4.		Pomoćno nogometno igralište Iza Vage	Metković	Grad Metković
5.		Nogometno igralište Metković	Metković	osnovna škola Don Mihovila Pavlinovića
6.	Grad Opuzen	Nogometno igralište Podvornica	Opuzen	Grad Opuzen
7.		Pomoćno igralište Soline	Opuzen	Grad Opuzen
8.	Grad Ploče	Nogometno igralište Jadranovo	Ploče	Grad Ploče
9.		Nogometno igralište Komin	Komin	Grad Ploče
10.	Općina Blato	Nogometno igralište Zlinje	Blato	Općina Blato i fizičke osobe
11.	Općina Janjina	Nogometno igralište	Janjina	privatno vlasništvo
12.	Općina Konavle	Nogometno igralište	Dubravka	Općina Konavle i fizičke osobe
13.		Nogometno igralište	Cavtat	privatno vlasništvo
14.		Nogometno igralište	Čilipi	privatno vlasništvo
15.		Nogometno igralište	Popovići	privatno vlasništvo
16.		Nogometno igralište	Grude	Republika Hrvatska
17.		Nogometno igralište Sv. Martin	Gabrilo	privatno vlasništvo
18.		Nogometno igralište	Vitaljina	privatno vlasništvo
19.	Općina Kula Norinska	Nogometno igralište Liman	Krvavac	Republika Hrvatska
20.	Općina Lastovo	Nogometno igralište Luža	Lastovo	privatno vlasništvo
21.	Općina Orebić	Nogometno igralište	Orebić	Općina Orebić
22.		Nogometno igralište	Potomje	privatno vlasništvo
23.		Nogometno igralište	Kuna	privatno vlasništvo
24.		Nogometno igralište	Lovište	privatno vlasništvo
25.		Nogometno igralište	Oskorušno	privatno vlasništvo
26.	Općina Smokvica	Nogometno igralište Blatina	Smokvica	Općina Smokvica
27.	Općina Ston	Nogometno igralište Batala	Ston	Općina Ston
28.		Nogometno igralište NK Putniković	Putniković	privatno vlasništvo
29.	Općina Trpanj	Nogometno igralište Zabrižak	Trpanj	privatno vlasništvo

Redni broj	Lokalna jedinica	Nogometni stadion ili igralište		
		Naziv	Lokacija	Vlasništvo prema stanju u zemljišnim knjigama ili posjed prema katastarskom operatu
	1	2	3	4
30.	Općina Vela Luka	Nogometno igralište Moćni Laz	Vela Luka	Općina Vela Luka
31.	Općina Župa Dubrovačka	Nogometno igralište NK Čibača	Župa dubrovačka	Republika Hrvatska

Izvor podataka: lokalne jedinice te preglednici zemljišnih knjiga i katastarskih podataka (<http://www.uredjenazemlja.hr/>)

Prema podacima iz zemljišnih knjiga te podacima lokalnih jedinica, koncem 2018. na području Županije bio je 31 nogometni stadion i igralište, od čega je devet stadiona i igrališta te dva pomoćna igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica, dva igrališta su u suvlasništvu lokalne jedinice i fizičkih osoba, tri igrališta su u vlasništvu Republike Hrvatske, jedno igralište je u vlasništvu osnovne škole, jedno igralište je u društvenom i privatnom vlasništvu, a trinaest igrališta je u privatnom vlasništvu.

Nogometno igralište Iza Vage, koje se nalazi na području Grada Metkovića, prema podacima iz katastarskog operata je društveno vlasništvo pod upravom nogometnog kluba Neretva, a prema zemljišnim knjigama je u privatnom vlasništvu. U tijeku je postupak nove izmjere radi usklađivanja katastarskog operata sa zemljišnim knjigama odnosno postupak obnove zemljišne knjige za k.o. Metković, kako bi se Grad Metković uknjižio kao vlasnik. Grad Metković je u svojim poslovnim knjigama evidentirao vrijednost i zemljišta i zgrada nogometnog igrališta Iza Vage (vrijednost igrališta evidentirana je u iznosu 2.263.208,00 kn). Pomoćno igralište Iza Vage je u posjedu i vlasništvu Grada Metkovića, ali u poslovnim knjigama nije evidentirano. Nogometno igralište Metković je u posjedu Grada Metkovića, a u vlasništvu osnovne škole Don Mihovil Pavlinović, Metković. Prema obrazloženju odgovorne osobe, u tijeku je postupak uknjižbe vlasništva na Grad.

Prema odredbi članka 362. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine 91/96, 137/99 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 22/00 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14, 81/15 - pročišćeni tekst i 94/17), smatra se da su vlasništvo Republike Hrvatske sve stvari iz društvenog vlasništva na području Republike Hrvatske glede kojih nije utvrđeno u čijem su vlasništvu. Prema odredbi članka 70. Zakona o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 52/18 i 112/18, do lipnja 2018. na snazi je bio Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13, 130/14, 18/16 i 89/17)), nekretnine koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske i koje su se na dan 1. siječnja 2017. koristile kao sportska igrališta, na temelju istog Zakona upisat će se u vlasništvo jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalaze, a jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprave podobne za upis prava vlasništva te provesti sve pripremne i provedbene postupke uključujući i formiranje građevinskih čestica radi upisa vlasništva. Postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva uređen je Odlukom o postupku izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanova, koju je u srpnju 2018. donio ministar državne imovine.

Općina Blato u posjedu je nogometnog igrališta Zlinje, a u vlasništvu je dijela igrališta. Drugi dio igrališta je u vlasništvu tri fizičke osobe, a za utvrđivanje prava vlasništva Općina je pokrenula sudski postupak, koji je u tijeku.

Nogometno igralište u Grudi (Općina Konavle), igralište Liman u Krvavcu (Općina Kula Norinska) i igralište u Župi Dubrovačkoj (Općini Župa Dubrovačka) u vlasništvu su Republike Hrvatske, a općine na čijem području se nalaze navedena igrališta, do dana obavljanja revizije (ožujak 2019.) nisu Ministarstvu državne imovine podnijeli zahtjev za izdavanje isprave podobne za upis vlasništva.

Općine Konavle, Kula Norinska i Župa Dubrovačka dužne su do 31. prosinca 2019., u skladu s odredbom članka 70. Zakona o upravljanju državnom imovinom, dostaviti Ministarstvu državne imovine zahtjev za izdavanje isprave podobne za upis prava vlasništva nad nogometnim igralištima.

Državni ured za reviziju predlaže općinama Konavle, Kula Norinska i Župa Dubrovačka poduzeti aktivnosti radi upisa vlasništva nad nogometnim igralištima koja se nalaze na česticama zemljišta upisanim u zemljišnim knjigama kao vlasništvo Republike Hrvatske, prema odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom.

Nogometno igralište Luža (Općina Lastovo) izgrađeno je omladinskim radnim akcijama polovinom prošlog stoljeća, a nalazi se na katastarskim česticama u privatnom vlasništvu. Nogometno igralište bez naknade koristi nogometni klub Omladinac koji se natječe u drugoj županijskoj nogometnoj ligi i mještani za rekreacijske aktivnosti. Nogometno igralište nema rasvjete. U poslovnim knjigama Općine nije evidentirana vrijednost igrališta i nisu evidentirani troškovi za održavanje igrališta.

Slika 1: Igralište Luža, Lastovo

Izvor: Županijski nogometni savez Dubrovačko-neretvanski

Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe Općine Orebić, vlasnici zemljišta od 1970. do 1980. darovali su zemljište tadašnjoj mjesnoj zajednici za izgradnju nogometnih igrališta u naseljima Potomje, Kuna, Lovište i Oskorušno, o čemu Općina Orebić nema dokumentaciju niti je u poslovnim knjigama evidentirala vrijednost nogometnih igrališta.

Nogometno igralište Zabrižak u Trpnju (Općina Trpanj) koristi nogometni klub Faraon koji se natječe u drugoj županijskoj ligi. Navedeno igralište je izgrađeno sredinom, a svlačionice 70-tih godina prošlog stoljeća. Igralište je duljine 97 m i širine 57 m s tri reda betonskih tribina na sjeveru. Navedene nekretnine su u posjedu nogometnog kluba Faraon i fizičkih osoba, odnosno u vlasništvu fizičkih osoba.

Općina Janjina ima nogometno igralište koji je koristio NK Iskra (više ne postoji). Igralište s gledalištem i svlačionicom nalazi se na zemljištu u privatnom vlasništvu. Općina je započela postupak legaliziranja zgrade svlačionice, a druge radnje radi upisa prava vlasništva nad igralištem nije provodila. Nogometna igrališta u općinama Konavle (četiri nogometna igrališta) i Ston (jedno igralište) koriste nogometni klubovi Croatia, Grk, Konavljjanin, Enkel i Putniković, dijelom se nalaze na zemljištu u privatnom vlasništvu, a općine nisu provodile aktivnosti radi upisa prava vlasništva.

Državni ured za reviziju predlaže općinama Janjina, Konavle, Lastovo, Orebić, Trpanj i Ston poduzeti aktivnosti radi upisa vlasništva nad nogometnim igralištima.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18), proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana, koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine, po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima. Zgrade i drugi građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se ukupna vrijednost evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti). Imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti. Vrijednost dugotrajne imovine, osim zemljišta i još nekih propisanih oblika imovine, ispravlja se (otpisuje) po propisanim prosječnim godišnjim stopama linearnom metodom. Prema navedenom Pravilniku, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije te, između ostalog, mogu sadržavati i tuđu imovinu dobivenu na korištenje. Također, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije, iskazani u analitičkim knjigovodstvima lokalnih jedinica, odnosno ustanova u njihovom vlasništvu kojima je povjereno upravljanje nogometnim stadionima i igralištima, koncem 2017.

Tablica broj 3

Podaci o vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije koncem 2017.

Redni broj	Lokalna jedinica	Naziv nogometnog stadiona ili igrališta	Vrijednost nogometnog stadiona ili igrališta		
			Nabavna	Otpisana	Sadašnja
	1	2	3	4	5
1.	Grad Dubrovnik	Gradski nogometni stadion u Lapadu	628.698,00	54.799,00	573.899,00
2.	Grad Korčula	Nogometno igralište Postrana u Žrnovu	641.787,00	153.909,00	487.878,00
3.	Grad Metković	Nogometno igralište Iza Vage	2.264.171,00	963,00	2.263.208,00
4.		Nogometno igralište Metković	87.689,00	6.226,00	81.463,00
5.	Grad Opuzen	Nogometno igralište Podvornica	-	-	-
6.	Grad Ploče	Nogometno igralište Jadranovo	-	-	-
7.		Nogometno igralište Komin	-	-	-
8.	Općina Blato	Nogometno igralište Zlinje	-	-	-
9.	Općina Konavle	Nogometno igralište u Dubravci	593.477,00	313.333,00	280.144,00
10.	Općina Orebić	Nogometno igralište Orebić	-	-	-
11.	Općina Smokvica	Nogometno igralište Blatina	-	-	-
12.	Općina Ston	Nogometno igralište Batala	-	-	-
13.	Općina Vela Luka	Nogometno igralište Vela Luka	-	-	-
Ukupno			4.215.822,00	529.230,00	3.686.592,00

Izvor podataka: lokalne jedinice

Prema podacima lokalnih jedinica koncem 2017., od 13 nogometnih stadiona i igrališta u njihovom vlasništvu ili suvlasništvu, osim Grada Metkovića i igrališta u suvlasništvu Općine Konavle, podatke o vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta nisu iskazale druge lokalne jedinice. Podaci o vrijednosti igrališta u Lapadu u Dubrovniku, odnosno Žrnovu u Korčuli, iskazani su u poslovnim knjigama javnih ustanova u vlasništvu Grada Dubrovnika i Korčule.

Grad Dubrovnik je u studenome 2016. s Javnom ustanovom Športski objekti Dubrovnik zaključio Ugovor o davanju na upravljanje, korištenje i održavanje športskih građevina, među kojima i gradski nogometni stadion u Lapadu, a podaci o vrijednosti nogometnog stadiona iskazani su u poslovnim knjigama Javne ustanove Športski objekti Dubrovnik. Koncem 2017. u poslovnim knjigama iskazana je nabavna vrijednost gradskog nogometnog stadiona u Lapadu u iznosu 628.698,00 kn, otpisana vrijednost u iznosu 54.799,00 kn, odnosno sadašnja vrijednost u iznosu 573.899,00 kn. Navedeni podaci odnose se na ulaganja u sanaciju dijela zida na stadionu, strojno čepiranje, uređenje svlačionice, ugradnja sustava automatskog navodnjavanja te nabavu opreme.

Vrijednost zemljišta nije iskazana u poslovnim knjigama niti je obavljena procjena vrijednosti. Godišnjim popisom imovine Javna ustanova je koncem 2017. i 2018. obuhvatila i gradski nogometni stadion.

Slika 2: Gradski nogometni stadion u Lapadu, Dubrovnik

Izvor: Javna ustanova športski objekti Dubrovnik

Grad Korčula u veljači 2009. s Ustanovom Športski objekti Korčula zaključio je Ugovor o upravljanju i održavanju športskih građevina, među kojima je i nogometno igralište u Žrnovu (Postrana) te su podaci o vrijednosti iskazani u poslovnim knjigama Ustanove Športski objekti Korčula. Koncem 2017. u poslovnim knjigama iskazana je nabavna vrijednost nogometnog igrališta u iznosu 641.787,00 kn, otpisana vrijednost u iznosu 153.909,00 kn, odnosno sadašnja vrijednost u iznosu 487.878,00 kn. Navedeni podaci odnose se na ulaganja u svlačionice igrališta i uređenje travnjaka. Vrijednost zemljišta nije iskazana u poslovnim knjigama niti je obavljena procjena vrijednosti. Godišnjim popisom imovine Ustanova športski objekti Korčula je koncem 2017. i 2018. obuhvatila i gradski nogometni stadion.

Slika 3: Nogometni stadion u Žrnovu, Korčula

Izvor: Javna ustanova Športski objekti Korčula

Grad Metković u 2018. u poslovnim knjigama iskazao je vrijednost zemljišta i zgrada nogometnog igrališta Iza Vage. Zemljište pomoćnog igrališta Iza Vage i zemljište nogometnog igrališta Metković nije iskazano u poslovnim knjigama Grada (postupak procjene je u tijeku).

Slika 4: Nogometno igralište Metković

Izvor: Grad Metković

Slika 5: Pomoćno igralište Metković

Izvor: Grad Metković

Druge jedinice lokalne samouprave koje u svom vlasništvu imaju igrališta (gradovi Opuzen i Ploče te općine Blato, Orebić, Smokvica, Ston i Vela Luka), godišnjim popisom nisu obuhvatili igrališta i ne vode analitičko knjigovodstvo nogometnih stadiona i igrališta po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana).

Državni ured za reviziju nalaže (gradovima Opuzen i Ploče te općinama Blato, Orebić, Smokvica, Ston i Vela Luka) voditi analitičko knjigovodstvo nogometnih stadiona i igrališta po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima te na kraju poslovne godine popisati nogometne stadione i igrališta, navesti njihove pojedinačne vrijednosti i uskladiti stanje u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Zakonom o upravljanju državnom imovinom propisana je obveza ustrojavanja registra državne imovine, a Uredbom o registru državne imovine (Narodne novine 55/11) način uspostave, sadržaj, oblik i način vođenja registra državne imovine. Prema navedenoj Uredbi, registar sadrži popis nekretnina čiji je vlasnik, suvlasnik ili zajednički vlasnik, odnosno izvanaknjižni vlasnik Republika Hrvatska, odnosno zavodi i druge pravne osobe kojih je osnivač Republika Hrvatska. U Strategiji upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske od 2013. do 2017. (Narodne novine 76/13) je navedeno da je u upravljanju i raspolaganju imovinom potrebno uspostaviti jednaka pravila postupanja koja vrijede za tijela državne uprave i za nadležna tijela u lokalnim jedinicama. Skreće se pozornost na Zakon o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 112/18), koji je stupio na snagu u prosincu 2018., kojim se uređuje vođenje Središnjeg registra državne imovine, ciljevi vođenja Središnjeg registra, podaci koji se prikupljaju i evidentiraju u Središnjem registru, obveznici dostave i unosa podataka u Središnji registar te druga pitanja u vezi s Središnjim registrom državne imovine.

Prema podacima lokalnih jedinica, četiri stadiona su upisana u registar imovine koje vode lokalne jedinice, odnosno javne ustanove u vlasništvu jedinice lokalne samouprave (Grad Metković i općine Vela Luka i Blato), dok za devet stadiona i igrališta (gradovi Dubrovnik, Korčula, Opuzen i Ploče te općine Konavle, Orebić, Smokvica i Ston) to nije učinjeno. Registar imovine u Gradu Opuzenu je u izradi.

Državni ured za reviziju predlaže upisati nogometne stadione i igrališta u vlasništvu ili suvlasništvu lokalnih jedinica u registar imovine te u registru navesti podatke propisane Uredbom o registru državne imovine. Predlaže se registar imovine programski povezati s drugim evidencijama (glavna knjiga, analitičke evidencije i druge pomoćne evidencije) te usklađivati podatke o nogometnim stadionima i igralištima iz registra imovine s podacima iz poslovnih knjiga.

Normativno uređenje upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta

Lokalne jedinice, u propisanim okvirima, samostalno određuju pravila i procedure upravljanja i raspolaganja vlastitom imovinom, odnosno nogometnim stadionima i igralištima. Način, ovlasti, procedure i kriteriji za upravljanje i raspolaganje mogu se utvrditi unutarnjim aktima.

Lokalne jedinice na području Županije, koje u vlasništvu ili suvlasništvu imaju nogometne stadione i igrališta, osim Grada Dubrovnika i Metkovića, nisu donosile akte o načinu upravljanja nogometnim stadionima i igralištima. Grad Dubrovnik je donio Odluku o načinu upravljanja i korištenja sportskim građevinama Grada Dubrovnika, a Grad Metković je donio Odluku o povjerenju upravljanja i održavanja sportskih građevina u vlasništvu Grada Metkovića.

Nogometni stadion i igrališta u gradovima Dubrovnik, Korčula i Metković dani su na upravljanje javnim ustanovama koji upravljaju nogometnim igralištima.

Grad Dubrovnik je nogometni stadion u Lapadu dao na upravljanje, korištenje i održavanje Javnoj ustanovi Športski objekti Dubrovnik na temelju ugovora iz studenog 2016., a Javna ustanova se obvezala koristiti športskim građevinama pažnjom dobrog gospodara. Ustanova se obvezuje snositi sve režijske troškove i troškove održavanja a investicijske zahvate mogu obavljati uz suglasnost vlasnika. U veljači 2009. zaključen je ugovor, kojim je Grad Korčula nogometno igralište u Žrnovu dala na upravljanje i održavanje Javnoj ustanovi Športski objekti Korčula, a Javna ustanova se obvezala održavati športske građevine, brinuti se o tekućem i investicijskom održavanju igrališta (plaćanju troškova vode i struje), a investicijske zahvate mogu obavljati uz suglasnost vlasnika.

Općina Vela Luka je donijela Odluku o preuzimanju u vlasništvo športskih objekata i drugih nekretnina (1995.), a Grad Opuzen je donio Odluku o preuzimanju športskih objekata i drugih nekretnina (1995.) u društvenom vlasništvu u vlasništvu Grada Opuzena, pa tako i nogometna igrališta.

Općina Blato je, na temelju odluke iz 1994., dala na korištenje nogometno igralište Zlinje nogometnom klubu NK Zmaj, bez naknade. Odlukom je utvrđeno da će se međusobni odnosi, prava i obveze utvrditi posebnim aktom, što nije učinjeno.

Grad Ploče nije donio posebni akt o upravljanju nego je nogometna igrališta dao na upravljanje i korištenje bez naknade nogometnim klubovima, koji ih koriste.

Za korištenje nogometnog igrališta Jadranovo, Grad Ploče je zaključio ugovor s nogometnim klubom Jadran LP, na rok pet godina (1. travnja 2014. do 31. ožujka 2019.), bez naknade. Ugovoreno je da troškove uređenja zemljišta, investicijsko održavanja objekata na igralištu, kao i druga davanja koja proizlaze iz korištenja nogometnog igrališta i objekata snosi nogometni klub.

Nogometna igrališta u gradovima Opuzen i Ploče (igralište Komin) te općinama Orebić, Smokvica i Ston dani su na upravljanje i korištenje nogometnim klubovima, bez donošenja akta kojim bi se utvrdila međusobna prava i obveze lokalne jedinice i nogometnog kluba.

Državni ured za reviziju predlaže kod davanja nogometnih igrališta na upravljanje i korištenje nogometnim klubovima utvrditi međusobna prava i obveze lokalne jedinice i nogometnog kluba u pogledu načina upravljanja i korištenja, načina pokrivanja troškova upravljanja, nadzora nad upravljanjem i korištenjem i drugih elemenata upravljanja od interesa za lokalne jedinice, s ciljem očuvanja i unaprjeđenja funkcionalnosti i estetske vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta.

Kako bi se sportašima, gledateljima i predstavnicima medija osigurali funkcionalni i sigurni nogometni stadioni i igrališta, nacionalni i županijski nogometni savezi provode sustav registracije igrališta za međunarodne utakmice, utakmice u prvoj, drugoj i trećoj Hrvatskoj nogometnoj ligi i Hrvatskoj nogometnoj ligi za žene te za utakmice nižih stupnjeva natjecanja (međužupanijske i županijske nogometne lige). Jedan od važnih ciljeva sustava registracije je prilagodba nogometne infrastrukture zahtjevima sportaša, gledatelja i predstavnika medija. U tu svrhu su utvrđeni infrastrukturni kriteriji koje stadioni i igrališta moraju zadovoljavati kako bi mogli biti registrirani za određeno natjecanje, a registracija se obavlja na temelju izvješća posebnog povjerenstva za pregled igrališta koje imenuje nogometno tijelo nadležno za registraciju igrališta. Prema podacima lokalnih jedinica, jedanaest igrališta na području Županije registrirano je za utakmice nižih stupnjeva natjecanja (treća hrvatska nogometna liga-jug te prva i druga županijska liga).

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima

Pojmovi upravljanja i raspolaganja nekretninama definirani su Zakonom o upravljanju državnom imovinom i Strategijom upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske od 2013. do 2017. (Narodne novine 76/13). Prema Strategiji, načela upravljanja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (načelo javnosti, predvidljivosti, učinkovitosti i odgovornosti) treba dosljedno i u cijelosti primjenjivati i na imovinu lokalnih jedinica.

Upravljanje državnom imovinom ili imovinom lokalnih jedinica podrazumijeva sve sustavne i koordinirane aktivnosti i dobre prakse kojima država ili lokalna jedinica racionalno, transparentno i javno upravlja imovinom i s njom povezanim obvezama, u ime i za račun građana radi održivog razvitka, a osobito izvršavanje svih vlasničkih ovlasti i preuzimanje svih vlasničkih obveza za imovinu, sklapanje pravnih poslova čija je posljedica prijenos, otuđenje ili ograničenje prava vlasništva Republike Hrvatske ili lokalne jedinice u korist druge pravne ili fizičke osobe, poduzimanje svih radnji u vezi s imovinom pažnjom dobrog gospodara i na načelima upravljanja imovinom radi uređenja pravnih odnosa na imovini te, po potrebi, utvrđivanje ili promjena namjene državne imovine.

Raspolaganje državnom imovinom ili imovinom lokalnih jedinica podrazumijeva sklapanje pravnih poslova čija je posljedica prijenos, otuđenje ili ograničenje prava vlasništva Republike Hrvatske ili lokalne jedinice u korist druge pravne ili fizičke osobe, kao što su prodaja, darovanje, osnivanje prava građenja, osnivanje prava služnosti, zakup, najam, razvrgnuće suvlasničkih zajednica, zamjena, koncesija, osnivanje prava zaloge na imovini ili na drugi način te davanje imovine na uporabu.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima podrazumijeva pronalaženje optimalnih rješenja koja će dugoročno očuvati stadione i igrališta i generirati zadovoljavanje javnih potreba u sportu, odnosno nogometu. Prema podacima lokalnih jedinica, nogometni stadioni i igrališta dani su na korištenje nogometnim klubovima, kao sportskim udrugama građana, s ciljem poticanja i promicanja nogometa te uključivanja građana, osobito djece i mladeži, u bavljenje nogometom.

U tablici broj 4 daju se podaci o nogometnim klubovima i broju sportaša, korisnika nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije koncem 2018.

Tablica broj 4

Podaci o nogometnim klubovima i broju sportaša, korisnika nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije koncem 2018.

Redni broj	Lokalna jedinica	Nogometni stadion ili igralište	Nogometni klub	Broj sportaša		
				Seniori	Mlađe dobne kategorije	Ukupno
	1	2	3	4	5	6 (4+5)
1.	Grad Dubrovnik	Gradski nogometni stadion u Lapadu	NK Gošk - Dubrovnik 1919	36	175	211
2.	Grad Korčula	Nogometno igralište u Žrnovu	NK Žrnovo	32	74	106
3.	Grad Metković	Nogometno igralište Iza Vage	NK Neretva	52	203	255
4.		Nogometno igralište Metković	ONK Metković	43	116	159

Redni broj	Lokalna jedinica	Nogometni stadion ili igralište	Nogometni klub	Broj sportaša		
				Seniori	Mlađe dobne kategorije	Ukupno
	1	2	3	4	5	6 (4+5)
5.	Grad Opuzen	Nogometno igralište Podvornica	NK Neretvanac	37	121	158
6.	Grad Ploče	Nogometno igralište Jadranovo	NK Jadran LP	34	136	170
7.		Nogometno igralište Komin	NK Gusar Komin	43	38	81
8.	Općina Blato	Nogometno igralište Zlinje	NK Zmaj	27	76	103
9.	Općina Konavle	Nogometno igralište u Dubravci	NK Sokol	35	100	135
10.	Općina Orebić	Nogometno igralište Orebić	NK Orebić	24	54	78
11.	Općina Smokvica	Nogometno igralište Blatina	NK Jadran	35	30	65
12.	Općina Ston	Nogometno igralište Batała	NK Sošk 1919	30	30	60
13.	Općina Vela Luka	Nogometno igralište Vela luka	NK Hajduk 1932	25	54	79
Ukupno				453	1 207	1 660

Izvor podataka: lokalne jedinice i Županijski nogometni savez Dubrovačko-neretvanske županije

Nogometne stadione i igrališta u vlasništvu i suvlasništvu lokalnih jedinica na području Županije, koncem 2018. koristi 1 660 sportaša organiziranih u 13 nogometnih klubova, od kojih su 453 seniori, a 1 207 su sportaši mlađe dobne skupine. Koriste se za treniranje i sportsku obuku te za međuzupanijska i županijska nogometna natjecanja.

S obzirom na to da nogometne stadione i igrališta koristi znatan broj sportaša svih dobnih kategorija, lokalne jedinice su davanjem nogometnih stadiona i igrališta na korištenje nogometnim klubovima u određenoj mjeri ostvarile ciljeve, koji se odnose na poticanje i promicanje nogometa te uključivanje građana, osobito djece i mladeži, u bavljenje nogometom.

Lokalne jedinice na području Županije, ne ostvaruju prihode po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima. Grad Dubrovnik je Javnoj ustanovi športski objekti Dubrovnik dao na upravljanje, korištenje i održavanje športske građevine, odnosno nogometno igralište koja je u 2017. ostvarila prihode u iznosu 18.600,00 kn, a u 2018. u iznosu 39.600,00 kn (na temelju zaključenog Ugovora o davanju u zakup poslovnog prostora malonogometnom klubu veterana Jadran, Dubrovnik). Grad Korčula je također Ustanovi športski objekti Korčula dao na upravljanje i održavanje športske građevine, odnosno nogometno igralište, ali prema Odluci gradonačelnika športski objekti se koriste bez naknade te nije ostvarila prihode.

Prema prikupljenim podacima, u sastavu drugih nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica nema poslovnih prostora pogodnih za davanje u zakup ili najam te se prihodi od raspolaganja stadionima i igralištima ne ostvaruju, a nogometna igrališta se koriste bez naknade. Prema obrazloženjima lokalnih jedinica, nogometni stadioni i igrališta su bez naknade dani na korištenje nogometnim klubovima, koji obavljaju organizirane aktivnosti na poticanju i promicanju nogometa te uključivanju građana, osobito djece i mladeži, u bavljenje nogometom na području Županije.

U tablici broj 5 daju se podaci o rashodima lokalnih jedinica, odnosno javnih ustanova u njihovom vlasništvu kojima je povjereno upravljanje nogometnim stadionima i igralištima, po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu lokalnih jedinica u 2017. i 2018.

Tablica broj 5

Podaci o rashodima po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu lokalnih jedinica u 2017. i 2018.

u kn

Redni broj	Lokalna jedinica	Godina	Rashodi		
			Održavanje i drugi rashodi poslovanja	Kapitalna ulaganja	Ukupno
	1	2	3	4	5 (3+4)
1.	Grad Dubrovnik	2017.	367.500,00	402.665,00	770.165,00
		2018.	372.416,00	224.477,00	596.893,00
		Ukupno	739.916,00	627.142,00	1.367.058,00
2.	Grad Korčula	2017.	70.784,00	-	70.784,00
		2018.	60.870,00	268.909,00	329.779,00
		Ukupno	131.654,00	268.909,00	400.563,00
3.	Grad Metković	2017.	214.401,00	151.467,00	365.868,00
		2018.	233.911,00	204.013,00	437.924,00
		Ukupno	448.312,00	355.480,00	803.792,00
4.	Grad Ploče	2017.	-	-	-
		2018.	-	-	-
		Ukupno	-	-	-
5.	Grad Opuzen	2017.	45.860,00	0,00	45.860,00
		2018.	46.296,00	0,00	46.296,00
		Ukupno	92.156,00	0,00	92.156,00
6.	Općina Blato	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
7.	Općina Konavle	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
8.	Općina Orebić	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
9.	Općina Smokvica	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
10.	Općina Ston	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
11.	Općina Vela Luka	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
Sveukupno			1.412.038,00	1.251.531,00	2.663.569,00

Izvor podataka: lokalne jedinice i ustanove u njihovom vlasništvu

U 2017. i 2018., rashode po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima ostvario je Grad Opuzen i Metković. Općina Blato je Odlukom o davanju na korištenje sportskih objekata iz 1994. nogometno igralište Zlinje prenijela na korištenje nogometnom klubu Zmaj koji plaća troškove tekućeg i investicijskog održavanja igrališta te troškove vode, a Općina nogometnom klubu doznačuje sredstva na temelju programa javnih potreba u sportu.

Općine Orebić, Smokvica, Ston i Vela Luka nemaju rashoda za održavanje nogometnih stadiona ni rashoda za kapitalna ulaganja, a iz proračuna izdvajaju sredstva za tekuće donacije za potrebe sporta, kojima nogometni klubovi Orebić, Jadran, SOŠK 1919, Putniković i Hajduk 1932 podmiruju troškove putovanja sportašima, sudaca te održavaju nogometna igrališta.

Rashode po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima (rashodi za održavanje i drugi rashodi poslovanja te rashodi za kapitalna ulaganja) ostvarile su javne ustanove Športski objekti Dubrovnik i Korčula.

Rashodi za održavanje odnose se na održavanje travnjaka i režijske troškove struje i vode, a rashodi za kapitalna ulaganja na sanaciju dijela zida na stadionu, strojno čepiranje igrališta, uređenje svlačionice, ugradnju sustava automatskog navodnjavanja te nabavu opreme (nogometni stadion u Lapadu), odnosno na ulaganja u rekonstrukciju svlačionica i nabavu kontejnera/svlačionica (nogometno igralište u Žrnovu).

Grad Opuzen je u 2017. i 2018. ostvario rashode za održavanje travnjaka i električnu energiju iznosu 92.156,00 kn, a u 2017. i 2018. nije bilo rashoda za kapitalna ulaganja. Izrađen je idejni projekt uređenja sportsko-rekreacijske zone na katastarskoj čestici 1 541/1 k.o. Opuzen I, ukupne površine 30 436 m² te su u proračunu za 2019. planirana sredstva za navedenu investiciju (rok izgradnje je tri godine) u iznosu 9.000.000,00 kn.

Slika 6: Nogometno igralište Zlinje, Blato

Izvor: Županijski nogometni savez Dubrovačko-neretvanski

Prema prikupljenim podacima, lokalne jedinice na području Županije, koje u vlasništvu ili suvlasništvu imaju nogometne stadione i igrališta, provode aktivnosti u vezi s upravljanjem i korištenjem nogometnih stadiona i igrališta, financiraju režijske troškove, troškove tekućeg održavanja i kapitalnih ulaganja te brinu o očuvanju nogometnih stadiona i igrališta i zadovoljavanju javnih potreba u sportu. Međutim, ne provode sustavnu analizu i vrednovanje učinaka obavljenih aktivnosti u vezi s upravljanjem i korištenjem nogometnih stadiona i igrališta, utjecajem upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta na lokalnu zajednicu te utvrđivanjem načina na koje se upravljanje može unaprijediti.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o broju i dobi sportaša korisnika nogometnih stadiona i igrališta i broju održanih sportskih događaja te podaci o broju gledatelja, koji se mogu utvrditi na temelju broja prodanih ulaznica ili procjene.

Utjecaj upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o dobi i spolu te zadovoljstvu ili nezadovoljstvu posjetitelja nogometnih utakmica u pogledu sigurnosti i udobnosti, o tome kolika je zastupljenost obiteljskih posjeta nogometnim utakmicama, o stavovima posjetitelja nogometnih utakmica i drugih građana o prometnim gužvama, vandalizmu, buci, kriminalu i drugim oblicima ometanja uobičajenog načina života građana do kojih može doći zbog održavanja nogometnih utakmica, a podaci i saznanja se mogu prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, policijskih izvještaja, javnog pogovora i drugih izvora.

Državni ured za reviziju predlaže analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja i korištenja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja i korištenja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje i korištenje nogometnih stadiona i igrališta može unaprijediti. Predlaže se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti i načela učinkovitog upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom u vlasništvu lokalnih jedinica.

Nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 - vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst, 137/15 - ispravak i 123/17), jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje nogometnim stadionima i igralištima potiče razvoj nogometa te doprinosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u sportu, odnosno nogometu. Zadaća koju lokalne jedinice imaju, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje nogometnim stadionima i igralištima. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika pojedinih lokalnih jedinica.

Prema podacima lokalnih jedinica, poslovi nadzora nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom obavljaju se unutar nadležnih upravnih odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Lokalne jedinice nisu posebno utvrdile ovlasti i odgovornosti za upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima, način nadzora nad upravljanjem i korištenjem i izvještavanja o postignutim ciljevima i učincima upravljanja i korištenja te poduzimanje mjera u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva.

Grad Dubrovnik, kao obveznik uspostave unutarnje revizije, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16), unutarnjim revizijama obavljenim tijekom 2017. i 2018. nije obuhvatio aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima.

Državni ured za reviziju predlaže utvrditi ovlasti i odgovornosti pojedinih nositelja funkcija upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, nadzor nad upravljanjem i korištenjem stadiona i igrališta, izvještavanje o postignutim ciljevima i učincima upravljanja i korištenja te poduzimanje mjera u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva, čime će se povećati odgovornost nositelja funkcija upravljanja za sustavno i učinkovito upravljanje javnim resursima i s time povezano zadovoljavanje javnih potreba. Predlaže se Gradu Dubrovniku unutarnjim revizijama obuhvatiti aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima te postupati po preporukama unutarnjeg revizora.

OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu ili posjedu jedinica lokalne samouprave na području Dubrovačko-neretvanske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka lokalnih jedinica o nogometnim stadionima i igralištima, normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, upravlja li se i raspoloženo nogometnim stadionima i igralištima u skladu s propisima te ocijeniti učinke upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima i funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola pri upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima. Revizijom je utvrđeno da nogometne stadione i igrališta imaju gradovi Dubrovnik, Korčula, Metković, Opuzen i Ploče te općine Blato, Janjina, Konavle, Kula Norinska, Lastovo, Orebić, Smokvica, Ston, Trpanj, Vela Luka i Župa Dubrovačka, dok ih općine Dubrovačko primorje, Lumbarda, Mljet, Pojezerje, Slivno i Zažablje nemaju.

Na temelju revizijom utvrđenih činjenica, primjenjujući utvrđene kriterije, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu ili posjedu jedinica lokalne samouprave na području Dubrovačko-neretvanske županije **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** (gradovi Dubrovnik, Korčula i Metković te Općina Blato), **odnosno djelomično učinkovito** (gradovi Opuzen i Ploče te općine Konavle, Kula Norinska, Lastovo, Orebić, Trpanj, Janjina, Smokvica, Ston, Vela Luka i Župa Dubrovačka) te daje sljedeće naloge i preporuke:

- poduzeti aktivnosti radi upisa vlasništva na nogometnim igralištima, koja se nalaze na zemljištima koja su u zemljišnoj knjizi upisana kao vlasništvo Republike Hrvatske, prema odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom (općine Konavle, Kula Norinska i Župa Dubrovačka)
- poduzeti aktivnosti radi upisa vlasništva nad nogometnim igralištima (općine Konavle, Lastovo, Orebić, Trpanj, Janjina i Ston)
- voditi analitičko knjigovodstvo nogometnih stadiona i igrališta po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (gradovi Opuzen i Ploče te općine Blato, Orebić, Smokvica, Ston i Vela Luka)
- popisati nogometne stadione i igrališta na kraju svake poslovne godine, navesti njihove pojedinačne vrijednosti i uskladiti stanje u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (gradovi Opuzen i Ploče te općine Blato, Orebić, Smokvica, Ston i Vela Luka)
- upisati nogometne stadione i igrališta u vlasništvu ili suvlasništvu lokalnih jedinica u registar imovine te u registru navesti podatke propisane Uredbom o registru državne imovine; Registar imovine programski povezati s drugim evidencijama (glavna knjiga, analitičke evidencije i druge pomoćne evidencije) te usklađivati podatke o nogometnim stadionima i igralištima iz registra imovine s podacima iz poslovnih knjiga (gradovi Dubrovnik, Korčula, Opuzen i Ploče te općine Orebić, Smokvica i Ston)

- kod davanja nogometnih igrališta na upravljanje i korištenje nogometnim klubovima, utvrditi međusobna prava i obveze lokalne jedinice i nogometnog kluba u pogledu načina upravljanja i korištenja, načina pokrića troškova upravljanja, nadzora nad upravljanjem i korištenjem i drugih elemenata upravljanja od interesa za lokalne jedinice, s ciljem očuvanja i unaprjeđenja funkcionalnosti i estetske vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta (gradovi Opuzen i Ploče te općine Blato, Konavle, Orebić, Smokvica, Ston i Vela Luka)
- analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja i korištenja, identificiranja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja i korištenja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje i korištenje nogometnih stadiona i igrališta može unaprijediti; Uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti i načela učinkovitog upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom u vlasništvu lokalnih jedinica (sve lokalne jedinice)
- utvrditi ovlasti i odgovornosti pojedinih nositelja funkcija upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, nadzor nad upravljanjem i korištenjem stadiona i igrališta, izvještavanje o postignutim ciljevima i učincima upravljanja i korištenja te poduzimanje mjera u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva, čime će se povećati odgovornost nositelja funkcija upravljanja za sustavno i učinkovito upravljanje javnim resursima i s time povezano zadovoljavanje javnih potreba (sve lokalne jedinice)
- unutarnjim revizijama obuhvatiti aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima te postupati po preporukama unutarnjeg revizora (Grad Dubrovnik).

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi se provedbom navedenih naloga i preporuka evidencije podataka o nogometnim stadionima i igralištima vodile u skladu s propisima, normativno uredilo upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima, upravljalo i raspolagalo nogometnim stadionima i igralištima pažnjom dobrog gospodara te ostvarili ciljevi sustava unutarnjih kontrola, čime bi se povećala učinkovitost upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na području Dubrovačko-neretvanske županije.

OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Jedinice lokalne samouprave su se očitovale na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na području Dubrovačko-neretvanske županije te prihvatile naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

U očitovanju gradovi Dubrovnik, Korčula, Metković, Ploče i Opuzen te općine Blato, Orebić, Ston i Smokvica, navode da će postupiti po nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju. Općina Lastovo navodi da će u skladu sa svojim mogućnostima poduzeti radnje radi upisa vlasništva nad nogometnim igralištem, a Općina Vela Luka je u postupku donošenja Odluke o davanju na korištenje nogometnog igrališta NK Hajduk 1932 te navodi da će postupiti i po drugim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Župa Dubrovačka navodi da se, u skladu s odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom, obratila Ministarstvu državne imovine sa zahtjevom za izdavanje isprave podobne za upis prava vlasništva na nogometnom igralištu NK Župa Dubrovačka, dok će općine Konavle i Kula Norinska poduzeti radnje radi upisa vlasništva na nogometnim igralištima, koja se nalaze na zemljištima koja su u zemljišnoj knjizi upisana kao vlasništvo Republike Hrvatske. Nadalje, Općina Konavle navodi da će poduzeti radnje radi upisa vlasništva nad nogometnim igralištima u privatnom vlasništvu u skladu s osiguranim sredstvima u proračunu te će upisati nogometna igrališta u registar imovine.

Općine Dubrovačko primorje, Lumbarda, Mljet, Pojezerje, Slivno i Zažablje su u očitovanjima potvrdile da nemaju nogometne stadione ili igrališta u svom vlasništvu.